

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНА УСТАНОВА «КИЇВСЬКИЙ МІСЬКИЙ ЦЕНТР КОНТРОЛЮ ТА ПРОФІЛАКТИКИ ХВОРОБ МІНІСТЕРСТВА ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ»
(ДУ «КИЇВСЬКИЙ МІСЬКИЙ ЦКПХ МОЗ»)**

вул. Естонська, 3, м. Київ, 03190, тел. (44) 486-22-54
E-mail: kccdc@ses.gov.ua. Код ЄДРПОУ 38518296

31.05.2024 № 2230

На № _____ від _____

До Міжнародного дня захисту дітей (1-го червня):
«Оцінка фізичного розвитку та стану здоров'я дітей в Україні».

Керівникам міжрайонних відділів та на транспорті і відділень епідеміологічного нагляду (спостереження) та профілактики НІЗ, відділ комунікацій та інформаційно-роз'яснювальної роботи

Критерії оцінки фізичного розвитку дітей шкільного віку затверджені наказом МОЗ України від 13 вересня 2013 року №802. Ці критерії застосовуються при медичному обстеженні дітей та заповненні медичної документації, для вивчення, оцінки і прогнозу показників здоров'я дитячого населення залежно від стану середовища життєдіяльності. Фізичний розвиток дітей є одним з критеріїв для характеристики санітарно-епідеміологічного благополуччя населення, показником рівня функціональної зрілості організму. Найпоширеніший метод оцінки фізичного розвитку дітей - це метод оцінки антропометричних параметрів за статевовіковими шкалами регресії, який враховує три основні показники фізичного розвитку: довжину тіла, масу тіла та окружність грудної клітки, а також співвідношення між цими показниками у процесі росту і розвитку дитини. Цей метод дає можливість одночасної оцінки фізичного розвитку (середній, вище або нижче середнього) та його гармонійності (гармонійність, дисгармонійність або різка дисгармонійність фізичного розвитку) кожної конкретної дитини (індивідуальний рівень) та окремих груп дітей (популяційний рівень).

Фізичне і психічне здоров'я дитини залежить від батьків, педагогів, лікарів. Зацікавлення батьків у проходженні дитиною якісного медичного огляду, виявленні відхилень у стані здоров'я на ранніх етапах, виконанні медичних рекомендацій для поліпшення самопочуття, своєчасної вакцинації стають ключовими у збереженні здоров'я дітей.

В Україні діє порядок проведення обов'язкових медичних профілактичних оглядів учнів загальноосвітніх навчальних закладів медичними працівниками у присутності батьків або інших законних представників у лікувально-профілактичному закладі за місцем спостереження дитини протягом календарного року. Профілактичні огляди у закладах охорони здоров'я проводяться згідно з наказом МОЗ України «Про удосконалення медичного обслуговування учнів загальноосвітніх навчальних закладів» від 16 серпня 2010 року №682. Документом затверджено порядок проведення один раз на рік обов'язкових профілактичних медичних оглядів лікарем-педіатром (лікарем загальної практики - сімейної медицини) та лікарями-спеціалістами в залежності від віку дитини та показань:

- у віці 6, 11 років - дитячим хірургом, ортопедом-травматологом, дитячим офтальмологом, дитячим стоматологом, іншими спеціалістами за показаннями, аналіз крові (гемоглобін), у 11 років - в тому числі на цукор;
- 7, 8, 9, 10, 12, 13 років - за показаннями;
- 14, 15 років - стоматологом, гінекологом дитячого та підліткового віку (за показаннями), дитячим хірургом, ендокринологом дитячим, психологом (за показаннями), аналіз крові (гемоглобін), флюорографія;

8

- 16, 17 років – терапевтом (у разі обслуговування у студентській поліклініці), стоматологом, гінекологом дитячого та підліткового віку (за показаннями), флюорографія.
- щорічно молодшим спеціалістом з медичною освітою навчального закладу проводиться перевірка гостроти зору, слуху, постави, діагностика плоскостопості методом плантографії.

Оцінка функціональних можливостей серцево-судинної системи школярів, яка обумовлює об'єм припустимих індивідуальних навантажень на уроках фізкультури, здійснюється щорічно з використанням проби Руф'є, коли досліджується пульс дитини в ході дозованих фізичних вправ у певному ритмі. Обстеження проводиться у відповідності зі спільним наказом МОЗ та МОН України від 20 липня 2009 року №518/674 «Про забезпечення медико-педагогічного контролю за фізичним вихованням учнів у загальноосвітніх навчальних закладах». За результатами обстежень дитини надається довідка встановленого зразка (Ф. 086-1/о) для надання її медичному працівнику загальноосвітнього навчального закладу. У довідці зазначається група для занять фізкультурою.

Згідно з наказом МОЗ України від 23 травня 2012 року №382 складається Карта профілактичної роботи з учнями загальноосвітніх навчальних закладів, їх батьками або законними представниками щодо виявлення факторів ризику алкогольних та наркотичних проблем (Ф. 086-2/о). Вона заповнюється на кожного учня загальноосвітнього навчального закладу під час обов'язкового медичного профілактичного огляду та надається його батькам або іншим законним представникам з інформуванням щодо попередження у дітей та підлітків вживання спиртних напоїв та наркотичних засобів, надання її медичному працівнику загальноосвітнього навчального закладу. Інформація, що міститься у цій формі, є конфіденційною і не підлягає розголошенню, крім випадків, передбачених законом. Обробка персональних даних здійснюється відповідно до Закону України «Про захист персональних даних».

У відповідності з наказом Міністерства охорони здоров'я України від 04 листопада 2011 року №756, який стосується вільного вибору лікаря, кожна дієздатна особа, яка досягла віку 14 років, може самостійно здійснювати вільний вибір/зміну лікаря, відповідального за надання їй первинної медичної допомоги, з числа лікарів загальної практики – сімейних лікарів, дільничних терапевтів та педіатрів. Вибір або зміна лікаря для осіб, які не досягли віку 14 років, здійснюється їх законними представниками.

Батьки обирають вік, у якому дитина йде до школи. Для здоров'я маленької людини це дуже важливе питання. За даними фахівців ДУ «Інститут громадського здоров'я імені О.М.Марзєва НАМН України», рівень соматичного здоров'я виявився нижче у дітей, які почали шкільне навчання до 6 років і 3 місяців, порівняно з тими, хто розпочав вчитись у 6 з половиною років.

Інформація надається до відома і використання в комунікаціях з виконавчими органами державної влади і місцевого самоврядування, медичними працівниками (педіатрами, терапевтами, сімейними лікарями та ін.), освітянами, учнями і їх батьками, соціальними працівниками, громадськими організаціями, співробітниками і громадянами.

Генеральний директор,
Головний державний
санітарний лікар м. Києва

Сергій ЧУМАК